

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ІМІДЖ ДЕРЖАВИ

*Скляр А.А.,
Володько Ю.О.*

Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»

Конкурентоспроможність економіки, методи її визначення та зв'язок із динамікою зростання на різних етапах економічного циклу вже не перше десятиліття перебувають у центрі уваги економістів та урядовців, оскільки якість тих чи інших оцінок і ступінь їх відповідності сучасним економічним реаліям суттєво позначаються на ґрунтовності стратегічних рішень держави на всіх рівнях економіки.

Стале зростання економіки будь-якої держави потребує сприятливих умов для бізнесу та активного підключення факторів інновативності в економічне життя, що передбачає системне посилення конкурентних переваг порівняно з іншими країнами світу і сприяє збільшенню надходження прямих іноземних інвестицій, а також підвищенню адаптивності економічної системи до зовнішніх збурень.

Згідно з міжнародним рейтингом по глобальній конкурентоздатності країн 2011–2012 рр. (The Global Competitiveness Report 2011–2012), бачимо, що Україна залишається в другій частині рейтингу, що враховує стан 142 країн світу.

Цей рейтинг базується на Індексі глобальної конкурентоспроможності (GCI), який був розроблений для Всесвітнього економічного форуму та запроваджений у 2004 р. GCI включає 110 показників, розділених на 12 категорій: інститути, інфраструктура, макроекономічне середовище, охорона здоров'я та початкова освіта, вища освіта та професійна підготовка, ефективність товарного ринку, ефективність ринку праці, розвиненість фінансового ринку, технологічна готовність, розмір ринку, розвиток інновацій.

Основні показники індексу глобальної конкурентоспроможності України відображені в табл. 1 [1].

З аналізу показників, що входять до індексу глобальної конкурентоспроможності, бачимо, що рівень освіти в Україні знаходиться на 51 місці, рівень розвитку інфраструктури – на 71 місці, рівень охорони здоров'я – на 74 місці, ефективність ринку праці – 61 місці, а рівень технологічних інновацій – 74 місці. Але найгіршими показниками в рейтингу є слабка організаційна структура – 131 місце, слабкий розвиток фінансового ринку – 116 місце, неефективні ринки товарів та послуг – 129 місце, а також корупція та недосконалі податкові інститути. Піднятися вище за показниками індексу глобальної конкурентоспроможності Україні не дозволяють такі фактори, як корупція, неефективність бюрократичного апарату і захист прав власності. Корупція та нестабільність політики входять до складу трьох головних проблемних факторів для українського бізнесу, тому Україні варто проявити

рішучість у подоланні цих проблем, щоб відновити довіру з боку бізнесу та інвесторів.

Таблиця 1

Показники для України, що складають компоненти Індексу глобальної конкурентоспроможності

Складові індексу глобальної конкурентоспроможності	Рейтинг України 2011-2012 рр. (з 142 країн світу)	Рейтинг України 2010-2011 рр. (з 139 країн світу)	Зміна позиції України у порівнянні з минулим роком
Інститути	131	134	+3
Інфраструктура	71↓	68	-3
Макроекономічна стабільність	112	132	-20
Охорона здоров'я та початкова освіта	74↓	66	-8
Вища та професійна освіта	51↓	46	-5
Ефективність товарних ринків	129	129	0
Ефективність ринку праці	61↓	54	-7
Розвиненість фінансового ринку	116	119	+3
Технологічна готовність	82	83	+1
Обсяг ринку	38	38	0
Конкурентоспроможність бізнесу	103↓	100	-3
Інновативність	74↓	63	-11

Визначення податкової політики як топ-перепони для ведення бізнесу, пов'язане із початком дії Податкового кодексу з 1 січня 2011 р. та високим рівнем невизначеності з приводу його подальшого адміністрування.

Актуальні під час кризи інфляція та обмінний курс відійшли у 2011р. на другий план. Однак, ймовірним є повернення цих факторів до переліку пріоритетних для бізнесу, враховуючи високий рівень макроекономічної нестабільності у країні.

Серед основних проблемних факторів ведення бізнесу в Україні можна виділити такі:

- 1) податкова політика, яка є основною проблемою, серед проблемних факторів для ведення бізнесу;
- 2) корупція;
- 3) нестабільність державної політики.

Також, варто відзначити вплив системи вищої освіти на конкурентоздатність країни. Згідно з опитуванням керівників бізнесу, українська система освіти не забезпечує зростання конкурентоспроможності регіонів країни, не зважаючи на її відносно високі кількісні характеристики.

За відносною кількістю осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах (79,4%), країна посідає 8 місце з-поміж 142 країн. Проте за загальним балом складової «Вища освіта і професійна підготовка» Україна перебуває на нижчій, 51 позиції [2].

Розуміння проблеми конкурентоздатності України допомагає своєчасно реагувати на технічні, економічні та інформаційні зміни, що відбуваються у

світі, і своєчасно вживати заходи як на рівні окремих великих фірм, так і держави в цілому. Тому, виходячи з ситуації, в якій опинилась Україна внаслідок світової фінансової кризи досить актуальним є розгляд конкурентоспроможності економіки країни і вироблення основних напрямків її покращення.

Література:

1. World Economic Forum «Global Competitiveness Index report 2011-2012». [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.weforum.org/>.
2. Звіт про конкурентоспроможність України 2011 [Електронний ресурс]. – К.: Фонд «Ефективне управління», 2010. – 198 с. – Режим доступу: <http://www.feg.org.ua/>.

Науковий керівник: старший викладач *Юрчишина Л.І.*, Державний ВНЗ «Національний гірничий університет».

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОБУВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Солодкова В.О.

Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»

Гірнича справа зародилася разом з людським суспільством, і поки існує на Землі людина, вона не перестане займати значне місце в економічній діяльності людства. Розвиток гірничої справи характеризується постійною взаємодією людини та природи у процесі видобутку корисних копалин. Людина повинна досліджувати закономірності поведінки порід, їх фізичні властивості та в постійній боротьбі з природними явищами обрати раціональні засоби видобутку корисних копалин. З початком капіталістичних відносин відбувається економічний підйом, який значно впливає на суспільство в цілому, та на розвиток гірничої справи зокрема. Це призвело до підвищення попиту на залізо, і відповідно, на залізні руди, деревне та кам'яне вугілля.

У гірничій справі здійснюється трудова діяльність людини у процесі гірничого виробництва, при якому відбувається видобування корисних копалин з метою використання у промисловості, на транспорті та в побуті. Гірниче виробництво характеризується взаємодією людини з надрами у взаємозв'язку з природою. Гірнича справа вважається мистецтвом, оскільки потребує високої майстерності, глибоких знань та творчого підходу при взаємодії людей із природою з урахуванням всієї її складності, постійного розвитку у часі та просторі, мережі підземних виробок та комунікацій. Видобутку корисних копалин передують їх розвідка для пошуку родовищ, визначення кількості та якості корисної копалини, встановлення основних елементів її залягання у надрах і характеру та властивостей оточуючих порід. За детальністю та повнотою вивчення родовищ корисних копалин розвідувальні роботи поділяються на пошуки, попередню розвідку, детальну та експлуатаційну